

- здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 17.00.01 «Історія України» / М. А. Підгорбунський. – К., 2004. – 19 с.
17. Руснак І. Є. Український фольклор : навч. посіб. / І. Є. Руснак. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 304 с.
  18. Смоляк О. С. Український дитячий музичний фольклор. Підручник-хрестоматія для викладачів та учнів : у 2 вип. – Вип. 1 / Олег Степанович Смоляк. – Тернопіль : Лілея, 1998. – 80 с.
  19. Таємниці віків. Українські народні думи, легенди, перекази, пісні, казки... : навч. посібник / [упоряд. О. Г. Мукомела]. – К. : Грамота, 2001. – 511 с.
  20. Юцевич Ю. Музика: словник-довідник / Ю. Юцевич. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2003. – 352 с.

УДК 78.452

М. А. ЖИШКОВИЧ

ІГОР КУШПЛЕР. ТВОРЧА ПОСТАТЬ ОПЕРНОГО СПІВАКА КРИЗЬ ПРИЗМУ СЦЕНІЧНИХ ВИСТУПІВ ТА РЕЦЕНЗІЙ

У статті розкрито виконавську діяльність народного артиста України, провідного соліста Львівського оперного театру Ігоря Кушплера. На основі зібраного матеріалу про сценічні виступи, низки рецензій, відгуків, інтерв'ю з партнерами по сцені, режисерами, диригентами здійснено хронографічну систематизацію творчого шляху співака.

Ключові слова: Ігор Кушплер, оперне мистецтво, творчий шлях.

М. А. ЖИШКОВИЧ

ИГОРЬ КУШПЛЕР. ТВОРЧЕСКАЯ ФИГУРА ОПЕРНОГО ПЕВЦА СКВОЗЬ ПРИЗМУ СЦЕНИЧЕСКИХ ВЫСТУПЛЕНИЙ И РЕЦЕНЗИЙ

В статье раскрыта исполнительская деятельность народного артиста Украины, ведущего солиста Львовского оперного театра Игоря Кушплера. На основании собранного материала о сценических выступлениях, ряда рецензий, отзывов, интервью с партнерами по сцене, режиссерами, дирижерами осуществлено хронографическую систематизацию творческого пути певца.

Ключевые слова: Игорь Кушплер, оперное искусство, творческий путь.

М. А. ZHYSHKOVYCH

IHOR KUSHPLER. CREATIVE PERSONALITY OF OPERA SINGER THROUGH THE PRISM OF STAGE ACTS AND REVIEWS

Performance works of Ihor Kushpler, an Honoured Artist of Ukraine and leading soloist of Lviv Opera House, are disclosed in the present article. A number of famous fine arts experts and musical critics, in particular, L. Kyianovska, A. Tereshchenko, L. Nikolayeva, L. Mazepa, O. Palamarchuk, N. Shvets, Yu. Yasinovskyy, Ya. Horak, L. Melnyk, M. Bzheznyak, E. Solinska, etc., wrote about Ihor Kushpler in their works and reviews. However, studying all materials related to the creative personality of the singer, we shall note that unfortunately the personality of the gifted artist was not under investigation for purpose and information about the person is extremely scattered.

The purpose of the article is to conduct a chronological systematization of the artist's career and maximally provide all information related to stage acts, a number of reviews, references, interviews with fellow partners, stage directors and conductors.

For over than thirty-five years of his artistic activity, Ihor Kushpler has performed approximately fifty parties. Among them: Onyehin and Robert («Yevheniy Onyehin» and «Iolanta» by P. Tchaikovsky), Figaro («The Barber of Seville» by G. Rossini), Rigoletto, Germont, Iago, Amonasro, Graf di Luna, Rodrigo, Nabucco («Rigoletto», «Traviata», «Othello», «Aida», «Troubadour» («Il trovatore»), «Don Carlos», «Nabucco» by G. Verdi), Silvio («The Players» («Pagliacci») by R. Leoncavallo), Sharpless («Madame Butterfly» by G. Puccini), Escamillo («Carmen» by G. Bize), Ostap («Taras Bulba» by M. Lysenko), Mykhailo Hurman («Ukradene shchastya» («The Stolen Happiness») by Yu. Meytus), Poet («Moysey» («Moses») by M. Skoryk) and many more.

His pleasant lyric and dramatic baritone and genius for acting were highly evaluated by the audience both in Ukraine and abroad. His renowned performing mastery as a singer, always noble and elegant, and high vocal culture have increasingly impressed everybody captured by opera. These were the most distinct features of Ihor Kushpler.

The singer was unquestionably recognized and had considerable achievements in the area of performing art. Increasingly frequently, all beginnings, which, after all, were always successful, were projected by Ihor Kushpler onto his disciples he worked with at Lviv National M. V. Lysenko Music Academy since they were of great importance for him. It is his disciples, for whom Ihor Kushpler patiently and gradually opened the way to the art of singing.

Key words: *Ihor Kushpler, operatic art, career.*

Ім'я оперного та концертно-камерного співака, народного артиста України, одного з провідних солістів Львівського національного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, професора, завідувача кафедри сольного співу Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка Ігоря Федоровича Кушплера (1949–2012) добре відоме шанувальникам оперного мистецтва. Ще на так давно голос співака звучав на театральних сценах, його лірико-драматичний баритон приємного тембру, яскраве акторське обдарування були високо оцінені глядачами як в Україні, так і за кордоном, а загальновізнана виконавська майстерність співака, завжди шляхетного та елегантного, та висока вокальна культура надзвичайно імпонували усім, хто захоплювався оперою, – саме ці риси найбільш яскраво вирізняли Ігоря Кушплера, який 22 квітня 2012 року трагічно пішов із життя.

Чимало відомих мистецтвознавців, музичних критиків та інших дописувачів у своїх працях та рецензіях тією чи іншою мірою звертаються до творчої діяльності Ігоря Кушплера. Серед них Л. Кияновська, А. Терещенко, Л. Ніколаєва, Л. Мазепа, О. Паламарчук, Н. Швець, Ю. Ясіновський, Я. Горак, Л. Мельник, М. Бжезньак, Е. Солінська та інші. Однак вивчаючи усі дотичні для змалювання творчої постаті співака матеріали, зазначимо, що, на жаль, постать талановитого митця спеціально не досліджувалась, а інформація про нього значною мірою розпорошена.

Мета статті – здійснити хронографічну систематизацію творчого шляху співака, максимально подати всю інформацію на основі зібраного фактичного матеріалу про сценічні виступи, низки рецензій, відгуків, інтерв'ю з партнерами по сцені (Л. Божко, В. Дудар), режисерами (Ф. Стригун, Дж. Вішілія), диригентами (І. Юзюк). Однак зазначимо, що рамки статті певною мірою обмежують виклад інформації, тому зупинимось на найбільш яскравих виступах, які особливо привертала увагу дописувачів.

Одна з перших згадок про виконавські якості молодого співака сягає студентських років (1973–1979). Вона зафіксована лише у 2012 році у формі спогаду заслуженим артистом України В. В. Дударем – тоді також студентом вокального факультету. З його слів дізнаємося, що період навчання був для І. Кушплера достатньо результативним. Він брав активну участь у студентських концертах, виставах оперного класу та оперної студії. Вже тоді Ігор Кушплер вирізнявся як талановитий, перспективний та багатообіцяючий виконавець. «Моя перша зустріч з Ігорем Кушплером відбулася на одному із студентських концертів у Львівській державній консерваторії (тепер Львівська національна музична академія). На сцені Малого залу Ігор виконував пісню С.Людкевича «Чорна рілля ізорана». Не пам'ятаю вже, хто ще був учасником цього концерту і що ще співав Ігор, але «Чорну ріллю» він виконав так натхненно, так потужно, з таким драматизмом і народною тугою, його чудовий баритон з басовим

забарвленням так мене розхвилював і переконав, що у той момент я був просто вражений! Трохи пізніше при ближчому знайомстві з Ігорем з'ясувалося, що співу він навчався в Дрогобичі у талановитого співака та педагога Миколи Яковича Копніна, ім'я якого серед студентів-вокалістів було на той час доволі відоме. Для Ігоря Кушплера заняття у класі М. Копніна, безумовно, стали великим стимулом до подальшого навчання у Львівській консерваторії, розвитку та вдосконалення вокальних якостей. Але, вочевидь, Ігор повинен насамперед завдячувати Богові та своїм батькам за даний йому талант. У подальші роки наші шляхи постійно перетиналися у класі заслуженого діяча мистецтв України, професора Остапа Йосиповича Дарчука. І кожен з нас шукав свій шлях у вокальному мистецтві», – писав В. Дудар¹.

У класі сольного співу професора О. Й. Дарчука Ігор Кушплер здобув об'ємний репертуар з творів західноєвропейських, українських та російських композиторів; в оперній студії підготував і виконав п'ять оперних партій: Офіцера («Ноктюрні» М. Лисенка), Дон Жуана (однойменна опера В. А. Моцарта), Фігаро («Севільський цирульник» Дж. Россіні), Онегіна та Роберта («Євгеній Онегін» та «Іоланта» П. Чайковського).

Про перші сценічні здобутки молодого співака читаємо у рецензії Н. Дзюбенко «Світ дивний і прекрасний»: «Перша оперна робота – роль Дон Жуана – стала для Ігоря Кушплера серйозним випробуванням на мистецьку зрілість. У цій роботі Ігор Кушплер уперше заявив про себе як драматичний актор. Його спів вдало поєднувався з мімікою і жестами» [3].

Не менш успішною була робота над партіями Офіцера, Онегіна та Роберта. А партія Фігаро в «Севільському цирульнику» стала дипломною роботою молодого співака, за яку він отримав найвищу оцінку.

З великим бажанням Ігор Кушплер відвідував заняття у класі камерного співу, опановуючи мистецтво інтерпретації романсів, солоспівів, у тому числі вокальних циклів «Пісні і танці смерті» М. Мусоргського, «Лірика» А. Брукнера, «Любов поета» Р. Шумана тощо під керівництвом прекрасного музиканта, доцента Н. К. Чубарової.

Доброю школою камерного виконавства для молодого співака стала Львівська обласна філармонія, у якій він почав працювати солістом після закінчення консерваторії (1978–1980 рр.). «Камерно-концертне виконавство має свої специфічні труднощі, – говорив співак, – проте дає більшу свободу в доборі репертуару, трактуванні твору. Камерний спів – театр одного актора».

У 1980 році Ігоря Кушплера запросили на посаду соліста Львівської опери – театру, який на різних етапах свого розвитку відігравав провідну роль у формуванні виконавської культури Львова. Він успішно дебютував партією Онегіна в опері П. Чайковського «Євгеній Онегін». З перших вистав співак довів, що здатен долати вокально-артистичні труднощі. Йому починають доручати інші провідні баритонові партії.

Великим творчим досягненням співака стало виконання партії Жермона в опері Дж. Верді «Травіата». Трактування цього образу Ігорем Кушплером позначене рисами глибокого психологізму, проникненням у його глибину. Л. Ніколаєва писала: «У виконанні Кушплера Жермон – не черствий, холодний, пихатий аристократ, мораль якого ворожа головним героям опери – Альфредові й Віолетті, а страждаюча людина, в душі якої відбувається складна боротьба суперечливих почуттів. Особливо яскраво виявляється майстерність І. Кушплера перевтілюватися в різні за характером, контрастні музичні образи, коли після Жермона він виступає у ролі Фігаро. Цю роль співак виконує блискуче. Хоча робота над цією партією почалася ще в студентські роки, Ігор Кушплер постійно працював над нею, вносячи від вистави до вистави нові риси в характер свого улюбленого героя, відкриваючи в ньому нові грані» [7].

Вже у той час Ігор Кушплер здобуває широку популярність: його люблять, знають, ходять на вистави з його участю. В одній із статей музикознавець О. Паламарчук писала: «Хоча ім'я Ігоря Кушплера з'явилося на афішах Львівського державного академічного театру опери та балету імені Івана Франка не так давно, з мистецтвом молодого талановитого співака добре

¹ Дудар В. Спогад, травень, 2012. (Рукопис).

знайомі численні шанувальники співу. Театральна біографія соліста вимірюється двома сезонами. А львів'янам полюбилась його оперні образи: розумний і дотепний веселун Фігаро в «Севільському цирюльнику» Дж. Россіні, Онегін в опері «Євгеній Онегін» П. Чайковського, Султан в «Запорожці за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського, Дон Жуан в однойменній опері В. А. Моцарта...» [8, с. 47].

У 1984 році Ігор Кушплер удостоюється звання заслуженого артиста України. На той час він стає одним із провідних солістів театру, зрілим митцем, якому під силу складні художні завдання. У його репертуарі – яскрава палітра образів: Фігаро, Жермон, Онегін, Амонасро, Марсель, Ріголетто, Ескамільйо... «Ескамільйо вражає блискучою імпазантністю, гордовитим самолюбіванням. Ці риси взагалі властиві творчій манері заслуженого артиста України І. Кушплера – яскраво сценічного, з сильним голосом» [9], – писала у рецензії на виставу Ж. Бізе «Кармен» Н. Швець.

До появи низки нових ролей Ігоря Кушплера привела творча співпраця з головним диригентом Львівської опери, народним артистом України Ігорем Лацаничем. Сміливим починанням стало здійснення телестановки опери «Телефон» сучасного американського композитора італійського походження Дж. К. Менотті. Цю оперу-дует Ігор Кушплер заспівав з Людмилою Божко. У концертному виконанні та на телеекрані прозвучала опера зовсім іншого історичного часу. А у вишуканій італійській опері доби класицизму «Маестро капели» Д. Чімарози Ігор Кушплер постав у незвичному для нього комічному амплу, причому і співака, і диригента. Одна з останніх його робіт цього періоду – роль доктора Малатести у комічній опері Г. Доніцетті «Дон Паскуале». «Про свого партнера по сцені я можу сказати багато хорошого. Високопрофесійний співак, здібний актор, фактурний, красивий. З Ігорем Федоровичем я співала в «Паяцах», у «Травіаті» і в «Трубадурі». Але той період, коли ми працювали над оперою «Телефон», я згадую з особливою приємністю. Твір цікавий, дуже сучасний (на той час, та й зараз...). Цю оперу ми робили з гумором, з шармом. А ще згадую його «Маестро капели». Це було знаменито!» – із захопленням говорить Людмила Федорівна Божко¹.

Цікавим творчим доробком Ігоря Кушплера стала партія Михайла Гурмана в опері Ю. Мейтуса «Украдене щастя». Відомо, що вдруге (перша постановка 1960 р.) до цієї опери колектив театру звернувся у 1989 році. Поновлення опери І. Лацаничем відкрило нову сторінку її успіху. На режисерську роботу запросили драматичного режисера та актора Ф. Стригуна. Опера мала великий успіх і за кордоном. Ева Солінська у польському часописі «Życie Warszawy»² від 22 березня 1990 р. писала: «Прекрасне сопрано Людмили Божко, яка вдало створила образ Анни, тенор Володимир Ігнатенко, якому сміливо може підкоритися кожна оперна сцена Європи (виконавець ролі Миколи), і вродливий баритон Ігоря Кушплера (жандарм) – це є видатні голоси та великі особистості...» [11].

Характеризуючи виконавсько-сценічні якості співака у цій партії, І. Юзюк зазначав: «Михайло Гурман в інтерпретації заслуженого артиста України І. Кушплера – це сильна, смілива, відчайдушна і гаряча людина... Незважаючи на те, що партія Михайла драматична і виходить за рамки амплу ліричного баритона, голос співака звучить природно...» [10].

Яскраві співацькі й акторські якості Ігоря Кушплера, зокрема у партії Гурмана, відзначає режисер-постановник вистави «Украдене щастя», народний артист України Федір Стригун: «Дуже рідко буває, щоб людина з чудовим голосом мала ще й виразні акторські дані. Це вже так складається. Зрозуміло, що співак повинен творити образ насамперед голосовими барвами. Але, якщо хочемо сприймати виконавську цілість на оперній сцені, то, на моє глибоке переконання, акторські дані для оперного співака вкрай потрібні. Згадаймо про нашу Крушельницьку: який прекрасний сплав голосових та акторських здібностей! Думаю, що і про співака Ігоря Кушплера можна говорити як про актора. Якби він поступив у театральний інститут на акторський факультет, то був би прекрасним актором. І говорили б: «Який гарний актор, а голос який!». Але він закінчив консерваторію. В такому випадку кажуть: «Який співак! Який голос! І актор хороший»...

¹ З інтерв'ю, грудень, 2013 р.

² Переклад з польської мови здійснено автором статті.

Я ніколи не забуду його сцену з Анною. Він співав з Тичинською, з Добронравовою, але дуже коротко, а потім з Божко. Настільки красивий був цей дует, настільки це було від душі. Може тому, що попався такий близький для усіх цих співаків матеріал, як «Украдене щастя». Усі здебільшого співають класику: або Пуччіні, або Верді. Бо то є світова класика, але не їхня природа. Тобто не їхня ментальність. А от коли вони попали на твір, ментально їм близький, вони мене роззброїли, підкупили. Я був закоханий у створені ними образи, у їхній ансамбль! З роками Ігор Кушплер мужнів, і його Михайло Гурман ставав, я б сказав, більш довершеним, більш зрілим. І голос ще більше відповідав створеному ним образу»¹.

До останніх днів виконавської діяльності образ Михайла Гурмана залишався для Ігоря Кушплера одним з найулюбленіших у його творчому доробку. Порушуючи хронологію викладу, звернемось до статті Л. Кияновської, у якій дається блискуча характеристика співака-актора у цій ролі: «Кушплерові не бракує ні суто акторської віртуозності (чого варта хоча б сцена, коли Михайло легко, як пушинку, бере Анну на руки і кружляє з нею по хаті кілька хвилин!), ні блиску виконання сольних номерів (як, наприклад, пісні «Треба жити, як живеться», такого собі українського відповідника пісеньки Герцога з «Ріголетто»), але найголовніше в його інтерпретації все ж не це. Головний акцент співак кладе на ансамблевій сцені, де він або протистоїть своєму антагоністові Миколі Задорожному, або пристрасно і владно повертає собі єдину любов життя – Анну. У цій взаємодії характерів кожен з героїв виявляє себе якнайхарактерніше, і водночас – у цьому й полягає незрівнянна творча інтенція і Франка-драматурга, і Мейтуса-композитора, і постановників, і виконавців – під впливом екстремальних життєвих обставин здатний перейти у свою протилежність. У несподіваності цих метаморфоз, коли тихий затурканий Микола раптом спалахує убивчим гнівом, совіслива й богомільна Анна наважується знехтувати суспільною думкою, а бунтар Михайло в останні хвилини життя відкриває в собі духовну висоту всепрощення, якраз і полягає найсильніше естетичне враження від вистави» [5, с. 55].

З початком 1999 року Ігор Кушплер святкував свій 50-річний ювілей, до якого прийшов з рясними творчими здобутками. «Прекрасна вокальна техніка, чистота інтонування, акторська чарівність і краса сильного насиченого й прозорого, розкритого голосу – і все це Ігор Кушплер, яким він приходить до нас», – так охарактеризувала вокальний та акторський хист співака С. Веселка [2].

За цей час на сцені Львівської опери співак виконав понад тридцять партій. Звичайно, на початку творчого шляху переважали партії, написані для ліричного баритона, бо саме таким голосом обдарувала співака природа. Але з роками оперне амплуа почало розширюватися: з'явилися драматичні партії – Амонасро, Яго, Граф ді Луна («Аїда», «Отелло», «Трубадур» Дж. Верді). У цих роботах Ігор Кушплер демонстрував здатність з великою художньою переконливістю перевтілюватися в різні образи, створювати складні характери завдяки виразності голосу, жесту, пластики.

За високі здобутки на творчій ниві Ігор Кушплер удостоюється високого та почесного звання – народного артиста України (1999). Осягаючи результати творчої діяльності Ігоря Кушплера, Л. Ніколаєва писала: «П'ятдесят років – важлива віха в житті кожної людини, особливо ж артиста, співака. Переступивши цей поріг, дехто в zenіті слави залишає оперну сцену, присвячує себе камерному виконавству, хтось поринає в педагогіку, передаючи секрети майстерності молоді. А є такі, хто поєднує всі види діяльності і в кожній намагається відкрити для себе нові обрії; мабуть, до них належить і соліст Львівської опери, відомий баритон Ігор Кушплер» [6].

Визначною подією у житті Львова стало святкування 100-річного ювілею будівлі Львівської опери, яку було відзначено не лише численними концертами, урочистими акціями та творчими вечорами протягом року, а й цікавою прем'єрою – оперою Дж. Верді «Набукко». У творчому житті Львівського театру 25 березня 2000 року стало великою і знаковою подією. Саме ця опера стала «візитною карткою» театру на урочистому святкуванні 19–20 жовтня 2000 р. у Києві, викликавши позитивні відгуки і критики, і публіки. Режисер Джузеппе Вішілія

---

¹ З інтерв'ю, листопад 2013 р

залишився задоволений ювілейною виставою, як і загалом підготовкою всього колективу до цієї вистави: «В останній виставі в Києві порадували мене Ігор Кушплер та Олексій Данильчук. Вони виступили дуже коректно і виважено, показали високу вокальну культуру і були достатньо переконливими в артистичному плані. Щоправда, Кушплер видався мені аж надто шляхетним в ролі Набукко, йому трохи забракло брутальності», – поділився маестро своїми думками з Л. Кияновською.

Наприкінці лютого 2001 року Ігор Кушплер взяв участь у Фестивалі «Ave, Верді», що проходив у Національній опері України. Гостями Києва стали відомі італійські композитори і диригенти, японський диригент, канадська співачка, співаки з Італії, Росії та, власне, і львівський співак Ігор Кушплер. Фестиваль проходив в атмосфері найвищого творчого піднесення. У виставі «Трубадур» головні партії виконували Ігор Кушплер, Лідія Забіляста та Валентина Кочур. «Цю виставу можна повністю перенести на сцену «Ла Скала» – вона справді блискуча», – писали критики [4].

За характером і складом вокальних та сценічних ресурсів Ігор Кушплер наче створений для світу Вердієвих образів. Сам співак неодноразово підкреслював, що світ героїв у музичних драмах Верді особливо його підкуповує. Між іншим, про Ігоря Кушплера як істинно вердієвського баритона (а й справді, у його творчому доробку найбільш вагоме місце займають партії опер Верді) читаємо у невеличкій, проте, на наш погляд, дуже важливій для його творчої характеристики замітці: «Ефіопського царя Амонасро, батька Аїди, співав Ігор Кушплер, істинно вердієвський баритон. Свої творчі перемоги він отримував саме в операх цього композитора. Загально визнана акторська майстерність цього співака, завжди шляхетного, й висока вокальна культура надзвичайно імпонують усім, хто любить оперу» [1].

З роками Ігор Кушплер усе яскравіше, рельєфніше репрезентує психологію своїх героїв, дбаючи не лише про чистоту і виразність вокальної партії, але насамперед про те, що саме ця інтонація виражає, який має прихований емоційно-психологічний підтекст. «У всіх операх, особливо ж у творах Верді, цей підхід справді виявився найпліднішим. Адже герої цього геніального композитора розкриваються не лише в драматичній дії, але передусім у музиці, саме через єдність протилежностей, через тонку градацію відтінків їхніх складних характерів. Тож провідний соліст Львівської опери, що переспівав чи не увесь вердієвський репертуар ... все життя пізнавав і перевтілював безкінечні глибини їхніх страждань, сумнівів, помилок і героїчних діянь», – писала Любов Кияновська [5, с. 54].

Належить відзначити, що впродовж усієї виконавської кар'єри Ігор Кушплер звертався і до української класики та сучасних вистав, ролі в яких грав з великою любов'ю, переконанням, знаходячи ті акценти, які дозволяють зрозуміти, відчутти в музиці природу національного характеру. Тож знаменно, що, святкуючи 60-літній ювілей, для свого бенефісу в лютому 2009 року, співак обрав одну з найулюбленіших ролей – Михайла Гурмана. «Бенефіс Ігоря Кушплера у ролі Михайла Гурмана, – відзначала Л. Кияновська, – символічно висвітлив головну сутність його артистичного «єго»: багатогранність, мінливість образів, які він впродовж кількох десятиліть втілює на сцені, надзвичайну чутливість до найтонших відтінків характеру, природну єдність всіх компонентів: вокальної інтонації, звісно, як центрального елемента, але й руху, жесту, міміки і того невлікового «ледь-ледь», якому немає для окреслення відповідника в арсеналі навіть найвибагливішого критика, але яке так сильно відчуває кожен слухач» [5, с. 55].

За більш як тридцять п'ять років своєї артистичної діяльності Ігор Кушплер виконав близько п'ятдесяти партій. Серед них: Онегін та Роберт («Євгеній Онегін» та «Юланта» П. Чайковського), Фігаро («Севільський цирульник» Дж. Россіні), Ріголетто, Жермон, Яго, Амонасро, Граф Ді Луна, Родріго, Набукко («Ріголетто», «Травіата», «Отелло», «Аїда», «Трубадур», «Дон Карлос», «Набукко» Дж. Верді), Сільвіо («Паяци» Р. Леонкавалло), Шарплес («Мадам Батерфляй» Дж. Пуччіні), Ескамільйо («Кармен» Ж. Бізе), Остап («Тарас Бульба» М. Лисенка), Михайло Гурман («Украдене щастя» Ю. Мейтуса), Поет («Мойсей» М. Скорика) та багато інших.

Співак мав беззаперечне визнання у багатьох країнах, численні та вагомі здобутки у сфері виконавського мистецтва. Щораз частіше усі починання, які, зрештою, завжди були

успішними, він проектував на своїх вихованців, з якими працював у Львівській національній музичній академії ім. М. В. Лисенка, бо ж найбільшою цінністю професора Ігоря Кушплера були його численні учні, яким терпляче і послідовно відкривав шлях у мистецтво співу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веселка С. Блискуча «Аїда» – без жодної репетиції / С. Веселка // Високий Замок. – Львів, 2001. – 10 жовтня.
2. Веселка С. Золотий голос (Портрет бенефіціанта в сімейному інтер'єрі) / С. Веселка // Арт-Поступ. – Львів, 1999. – 26 лютого.
3. Дзюбенко Н. Світ дивний і прекрасний: На здобуття премії ім. Я. Гаврилюка / Н. Дзюбенко // Ленінська молодь. – Львів, 1979. – 27 жовтня.
4. Жиліна Л. Не поступаємося «Ла Скала» / Л. Жиліна // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 21. – 3 лютого.
5. Кияновська Л. Ігор Кушплер – прем'єр Львівської опери / Л. Кияновська // Просценіум. – № 1–2 (23–24), 2009. – С. 53–55.
6. Ніколаєва Л. Зрілість таланту / Л. Ніколаєва // Театральна бесіда. – 1999. – № 2. – С. 15–16.
7. Ніколаєва Л. На порозі творчої зрілості / Л. Ніколаєва // Вільна Україна. – 1982. – 13 червня.
8. Паламарчук О. Розкрилля таланту / О. Паламарчук // Паламарчук О. Світ моїх зацікавлень. – Львів, 2006. – С. 46–48.
9. Швець Н. З коханням не жартують / Н. Швець // Молода Галичина. – Львів, 1992. – 12 березня.
10. Юзюк І. Навздогін за щастям / І. Юзюк // Вільна Україна. – 1989. – 15 липня.
11. Solińska E. Tradycja w teraźniejszości / E. Solińska // Życie Warszawy. – Warszawa, 1990. – 22 marca. – № 69.

УДК 781.6

Т. І. ТУЧИНСЬКА

СУЧАСНЕ МУЗИЧНЕ АМАТОРСТВО ТА КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ

У дослідженні розглянуто феномен музичного аматорства в умовах сучасної культури та вплив комп'ютерних технологій на особливості художнього мислення композиторів-аматорів. Подано визначення поняття «музичне аматорство», визначені два типи музичного аматорства, розглянуто комп'ютерні технології, що сприяють розвитку композиторської аматорської творчості. Запропоновано аналіз деяких аматорських композицій.

Ключові слова: музичні комп'ютерні технології, творчість композиторів-аматорів, музичне мислення композиторів-аматорів, наївне мистецтво, В. Безруков.

Т. И. ТУЧИНСКАЯ

СОВРЕМЕННОЕ МУЗЫКАЛЬНОЕ АМАТОРСТВО И КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

В статье рассмотрен феномен музыкального аматорства в условиях современной культуры и влияние компьютерных технологий на особенности художественного мышления музыкантов-любителей. Дано определение понятия «музыкальное аматорство», выделены два типа музыкального аматорства, рассмотрены компьютерные технологии, способствующие развитию композиторского аматорского творчества. В статье дан анализ некоторых музыкальных любительских композиций.